

НАРЕДБА

№

за придобиване на квалификация по професията

„ПЛЕТАЧ”

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията 542140 „Плетач” от област на образование „Производство и преработка” и професионално направление 542 „Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи”, съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията 542140 „Плетач”, съгласно приложението към тази наредба, определя изискванията за придобиването на първа степен на професионална квалификация за специалностите 5421401 „Ръчно художествено плетиво” и 5421402 „Плетач на настолна плетачна машина”.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 1 и т. 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години и учебни програми за обучението по специалността по чл. 2.

Раздел II

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

Чл. 4. (1) ДОС по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията 542140 „Плетач” включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6, във връзка с чл. 22, ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование и отменя Наредба № 6 от 2009 г. за придобиване на квалификация по професията „Плетач“ (обн., ДВ, бр. 77 от 2009 г.).

§ 2. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник”.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

**Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация
по професия „Плетач“**

Професионално направление:		
542	Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи	
Наименование на професията:		
542140	Плетач	
Специалности:		Степен на професионална квалификация:
5421401	Ръчно художествено плетиво	Първа
5421402	Плетач на настолна плетачна машина	Първа
Ниво на квалификация според Европейската квалификационна рамка (ЕКР) – 2		Ниво на квалификация според Националната квалификационна рамка (НКР) – 2

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на първа степен на професионална квалификация по професията „Плетач“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД 09-413/12.05.2003 г., посл. изм. Заповед № РД 09-1851 от 27.03.2017 г.) изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

- за ученици – завършено основно образование;
- за лица, навършили 16 г. – завършен начален етап на основното образование или успешно завършен курс за оgramотяване, организиран от училища в системата на предучилищното и училищното образование по реда на Закона за насърчаване на заетостта или на Закона за предучилищното и училищното образование, или валидирани компетентности за начален етап на основно образование по чл. 167, ал. 1, т. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование, а в случаите на продължаващо професионално обучение - и придобита квалификация по част от професия.
- за ученици със специални образователни потребности и за лица, навършили 16 години с увреждания – завършен VII клас.

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране и професионален опит

Придобиването на квалификация по професията „Плетач“ – първа степен или по част от нея чрез валидиране на професионални знания, умения и компетентности, се осъществява съгласно Наредба № 2 от 13 ноември 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката (обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 96 от 21.11.2014 г., в сила от 01.01.2015 г.).

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Плетачът може да изработва ръчно на 1, 2 или 5 игли различни изделия – облекло (пуловери, блузи, жилетки, чорапи и др.), аксесоари (шалове, шапки, ръкавици и др.), изделия с битово предназначение (различни видове покривки), декоративни елементи (цветя, яки, платки и др.) и други. Плетачът разчита схемите и технологичните изисквания за плетене на изделията. Работи според зададения модел с различни по цвят и състав прежди / конци и съответните им игли/куки. В своята трудова дейност плетачът използва игли за плетене, обръч, кука, игла за шиене, ножица, сантиметър, техника за гладене.

Плетачът може да изработва с настолна плетачна машина различни видове изделия - облекло, аксесоари, изделия с битово предназначение и др. Работи според зададения модел с различни по цвят и състав прежди и съответните им плетачни игли.

В своята трудова дейност плетачът използва настолна плетачна машина с всички необходими приспособления към нея, игла за шиене, ножица, сантиметър, гладачна техника.

Плетачът определя размерите на цялото изделие (шал, покривка и др.) и размерите на всеки детайл от изделието (пуловер, жилетка, ръкавица и др.) като ползва технологична карта, схема, кройка или инструкция. Разчита схемите и технологичните изисквания относно вида на преждата, вида на плетката и параметрите на иглите.

Плетачът изглажда детайлите съобразно технологичните изисквания. Плетачът сглобява детайлите в цяло изделие, извършва окончателно гладене и го подготвя за клиента.

Плетачът отговаря за качествено изпълнение на изделието и количеството на изразходвания материал.

Извършва ръчно почистване на настолната плетачна машина.

Събира и сортира разделно отпадъчни материали и вторични суровини.

Плетачът изпълнява всички трудови дейности и задачи, като спазва изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.

При работа в ателие или предприятие плетачът носи отговорност за качествено изпълнение на поставените от прекия ръководител задачи, за спазване на трудовата и технологичната дисциплина. Отговорен е за опазване на повереното му имущество – суровини, материали, инструменти, машини, съоръжения и др.

Плетачът трябва да проявява сръчност и съобразителност при изпълнение на трудовите дейности; да умее да работи в екип и да съдейства за своевременното изпълнение на трудовите задачи.

Работното време може да бъде индивидуално и гъвкаво съобразно възможностите на плетача. При работа в ателие работното време е регламентирано в съответствие с действащото трудово законодателство.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Придобилият първа степен на професионална квалификация по професията „Плетач“ може да продължи обучението си за придобиване на втора степен на професионална

квалификация по професията „Оператор в текстилното производство”, специалност „Плетачно производство” и за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Текстилен техник“, специалност „Плетачно производство“, ако отговаря на условията за входящо минимално образователно равнище, регламентирано в Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) и в рамковите програми. При обучението единиците резултати от ученето по общата професионална подготовка и по част от отрасловата и от специфичната професионална подготовка се зачита.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД-2011) в Р България, утвърдена със Заповед № РД 01-931/27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. Със Заповед № РД 01 – 300 от 25.04.2017 г.

Плетачът, както и другите занаятчии често са самостоятелно заети лица. Той може да работи в собствения си дом или в частни ателиета, както и в предприятия, произвеждащи плетени изделия с ръчно изработени елементи или в дизайнерски фирми под ръководството на по-високо квалифицирани кадри. Придобилият първа степен на професионална квалификация по професията „Плетач” може да заема следните длъжности от НКПД:

- 8152-2022 Работник, плетачна машина;
- 8152-2019 Работник, плетач;
- 7318-2027 Плетач на една кука,

както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Обща професионална подготовка за професията „Плетач“ – първа степен на професионална квалификация

- 1. ЕРУ Здравословни и безопасни условия на труд
 - 1.1. РУ (Резултат от учене) Познава и спазва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
 - 1.2. РУ Спазва изискванията за превантивна дейност по опазване на околната среда
 - 1.3. РУ Участва в овладяването на рискови и аварийни ситуации
- 2. ЕРУ Икономика
 - 2.1. Познава основите на пазарната икономика
 - 2.2. Познава основните характеристики на производствената дейност в предприятието
- 3. ЕРУ Предприемачество
 - 3.1. Познава основите на предприемачеството
 - 3.2. Формира предприемаческо поведение

3.2. Отраслова професионална подготовка за професиите от професионално направление „Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи“

- 4. ЕРУ Използване на информационни и комуникационни технологии в професионалната дейност
 - 4.1. РУ Обработва информация с ИКТ
 - 4.2. РУ Комуникира с ИКТ
 - 4.3. РУ Създава цифрово съдържание с ИКТ
- 5. ЕРУ Подготовка и организация и на работата

- 5.1. РУ Подготовка на работното място
- 5.2. РУ Организация на работното място
- 6. ЕРУ Обща технология на текстилното производство
 - 6.1. РУ Познава видовете текстилни влакнести материали
 - 6.2. РУ Познава технологичните процеси на видовете производства в текстилното производство
 - 6.3. РУ Разчита условни означения при използване на скици и схеми

3.3. Единици резултати от ученето за специалност 5421401 „Ръчно художествено плетиво“ – първа СПК

- 7. ЕРУ Извършва предварителна подготовка за изработване на плетено изделие
 - 7.1. РУ Разпознава състава и свойствата на основните видове нишки и прежди
 - 7.2. РУ Разпознава видовете плетки
 - 7.3. РУ Разчита графичните означения в схемите на видовете плетки
 - 7.4. РУ Изработва мостра за плетено изделие
- 8. ЕРУ. Изработва ръчно плетено изделие с 2 и 5 игли
 - 8.1. РУ Изплита детайли за плетено изделие с 2 и 5 игли
 - 8.2. РУ Оформя цялостно плетеното изделие
- 9. ЕРУ. Изработва ръчно плетено изделие на 1 игла (кука)
 - 9.1. РУ Изработва мостра за ръчно плетено изделие на 1 игла (кука)
 - 9.2. РУ Оформя цялостно плетеното изделие

3.4. Единици резултати от ученето за специалност 5421401 „Плетач на настолна плетачна машина“ – първа СПК

- 10. ЕРУ. Работи с основни видове настолни плетачни машини
 - 10.1. РУ Извършва предварителна подготовка на настолната плетачна машина
 - 10.2. РУ Извършва предварителна подготовка на материалите за изработване на машинно плетено изделие
 - 10.3. РУ Изработва мостра за машинно плетено изделие
- 11. ЕРУ. Изплита на настолна плетачна машина детайли на плетени изделия
 - 11.1. РУ Оформя детайлите на машинно плетено изделие
 - 11.2. РУ Оформя цялостно машинно плетеното изделие

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	<u>Плетач</u>
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 1.1:	Познава и спазва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните нормативни разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за конкретната трудова дейност • Знае основните рискове за здравето и безопасността при

	<p>конкретната трудова дейност</p> <ul style="list-style-type: none"> Знае основните мерки за защита и средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Прилага необходимите мерки за защита Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Изпълнява трудовата дейност при спазване на необходимите мерки за осигуряване на безопасност и здраве при работа Проявява отговорност към останалите участници в трудовия процес Извършва трудовата дейност, като спазва нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Резултат от учене 1.2:	Спазва изискванията за превантивна дейност по опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава основните разпоредби за опазване на околната среда, отнасящи се до конкретната трудова дейност Знае рисковете от замърсяване на околната среда при извършваната трудова дейност (ако е приложимо) Познава основните изисквания за разделно събиране на отпадъци Познава разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Разпознава и съхранява опасни продукти и излезли от употреба детайли, възли, материали, консумативи и др., спазвайки технологията за събиране и рециклиране (ако е приложимо)
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Изпълнява трудовата дейност при спазване изискванията и правилата за опазване на околната среда
Резултат от учене 1.3:	Участва в овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Знае основните рискови и аварийни ситуации Познава основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност Изброява основните стъпки за действия при аварии и аварийни ситуации Познава видовете травми и методите за оказване на първа помощ
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Използва терминологията, свързана с аварийните ситуации Спазва изискванията за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност Спазва правилата за действия при аварии и аварийни ситуации Оказва първа помощ на пострадали при авария
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Разпознава рисковете, които могат да доведат до възникване на пожар и/или авария Участва в овладяването на възникнал пожар и/или авария, в съответствие с установените вътрешно-фирмени правила за пожарна и аварийна безопасност
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Писмен изпит/Тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане	За средство 1 и 2:

на оценяването:	• Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Владее основни теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здравословни и безопасни условия на труд на работното място; • превантивна дейност за опазване на околната среда; • овладяване на аварийни ситуации и оказване на първа помощ на пострадали. <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Избира най-подходящият тип поведение при зададените рискови ситуации • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	<u>Плетач</u>
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общата теория на пазарната икономика • Запознат е основните икономически проблеми – оскъдност, ресурси, избор • Знае ролята на държавата в пазарната икономика • Познава основните икономически субекти в бизнеса
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Информира се за успешни практически примери за управление на различни бизнес начинания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания като обясни ролята на всеки икономически субект, ангажиран в бизнеса
Резултат от учене 2.2:	Познава основните характеристики на производствената дейност в предприятие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на пазарното търсене и пазарното предлагане • Дефинира основни икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява основни икономически понятия в контекста на дейността на предприятието
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да анализира основните икономически принципи в контекста на производствената дейност на дадено предприятие
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/Тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1:

	<ul style="list-style-type: none"> Владее основните теоретични знания в областта на икономиката За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий
--	---

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	<u>Плещач</u>
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Знае същността на предприемачеството Познава видовете предприемачески умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Анализира практически примери за успешно управление на дейността на салона
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Предлага нови идеи за ефективно изпълнение на трудовите дейности
Резултат от учене 3.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава характеристиките на предприемаческото поведение Знае видовете предприемаческо поведение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Предлага решения за оптимизиране на трудовите дейности
Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Писмен изпит/Тест Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1 и 2: <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Владее основните теоретични знания в областта на предприемачеството За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

Отраслова професионална подготовка за професиите от професионално направление „Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи“

ЕРУ 4

Наименование на	Използване на информационни и комуникационни технологии в
------------------------	--

единицата:	професионалната дейност
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	<u>Плетач</u>
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 4.1:	Обработка информация с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Изброява интернет търсачки Знае за съществуването на невярна или подвеждаща информация в интернет Познава начините за намиране и запазване на определена цифрова информация (текст, изображения, аудио, видео, уеб страници и др.) Знае начините за възпроизвеждане на вече записано цифрово съдържание
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Използва търсачка за намиране на информация Записва и съхранява цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уеб страници и др.) Възпроизвежда вече записано цифрово съдържание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Демонстрира основно владение на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 4.2:	Комуникира с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Изброява доставчици на услугата електронна поща Изброява софтуер за аудио и видео разговори Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове Познава софтуерни продукти, свързани с професионалната дейност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Използва електронна поща Използва основни функции на софтуер за аудио и видове разговори Споделя файлове онлайн Работи със софтуерни продукти, свързани с професионалната дейност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Демонстрира основно владение на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 4.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава софтуер за създаване и редакция на просто цифрово съдържание в един формат (текст, таблици, изображения)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Създава просто цифрово съдържание в един формат (текст, таблици, изображения)
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Демонстрира основно владение на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и

	<p>възпроизвеждане</p> <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен/компютърен кабинет • Персонален компютър или лаптоп • Достъп до интернет
Критерии за оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време. • Демонстрирани са основни знания, умения и компетентности, свързани с употребата на ИКТ

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Подготовка и организация на работата
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Плетач	<u>Плетач</u>
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 5.1:	Подготовка на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава правилата за работа в ателието • Описва технологията на работа • Познава видовете инструктаж
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с инструментите и машините, свързани с професионалната му дейност • Спазва правилата за ЗБУТ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с инструментите и машините, свързани с професионалната му дейност, като спазва изискванията за ЗБУТ в ателието
Резултат от учене 5.2:	Организация на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава правилата за рационална организация на работното място
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи по схема като спазва ЗБУТ • Открива грешки от технологичен характер • При техническа неизправност на машината уведомява съответното длъжностно лице • Поддържа ред и чистота на работното място
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява в срок изделието като спазва изискванията за качество • Способен е да отстранява грешки от технологичен характер
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за	За средство 1 и 2:

провеждане на оценяването:	<ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет и учебна работилница или реално работно място
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Дефинира основни понятия, свързани с подготовката и организацията за работа <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ефективно организира работното си място при изпълнение на практическата задача

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Обща технология на текстилното производство
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	<u>Плетач</u>
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 6.1:	Познава видовете текстилни влакнести материали
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Знае видовете и свойствата на текстилните влакна от растителен произход (памук, лен, коноп и др.) Знае видовете и свойствата на текстилните влакна от животински произход (вълна, коприна и др.) Знае видовете и свойствата на химичните текстилни влакна (изкуствени и синтетични)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Различава основните видове текстилни влакна Разпознава характерните особености на основните видове текстилни влакна
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да описва видовете и свойствата на основните текстилни влакнести материали, използвани в текстилното производство
Резултат от учене 6.2:	Познава технологичните процеси в текстилното производство
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава основните видове технологични процеси в текстилното производство (предачно, тъкачно и плетачно) Запознат е с основните видове машини и съоръжения, необходими за изпълнение на основните производствени процеси в текстилното производство (предачно, тъкачно и плетачно)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Разпознава характерните особености на основните технологични процеси в текстилното производство Разпознава характерните особености на основните видове машини и съоръжения за текстилното производство
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да изброи основните технологични процеси според изискванията на текстилното производство – предачно, тъкачно и плетачно
Резултат от учене 6.3:	Разчита условни означения при използване на скици и схеми
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава условни означения при използване на скици и схеми
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Различава условни означения при използване на скици и схеми и друга работна документация
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да разчита условни означения при използване на скици и схеми в рамките на неговите задължения

Средства оценяване:	за	Средство 1: • Тест
Условия провеждане оценяването:	за на	За средство 1: • Учебен кабинет
Критерии оценяване:	за	За средство 1: Демонстрира основни теоретични знания за: • основните видове текстилни влакнести материали • основните видове технологични процеси в текстилното производство – предачно, тъкачно и плетачно • основните видове машини и съоръжения, необходими за изпълнение на основните производствени процеси • условните означения при използване на скици, схеми и друга работна документация

**Единици резултати от ученето за специалност „Ръчно художествено плетиво“ – първа степен на професионална квалификация
ЕРУ 7**

Наименование единицата:	на	Извършва предварителна подготовка за изработване на плетено изделие
Ниво по НКР:		2
Ниво по ЕКР:		2
Наименование професията:	на	<u>Плетач</u>
Ниво по НКР:		2
Ниво по ЕКР:		2
Резултат от учене 7.1.		Познава състава и свойствата на основните видове нишки и прежди
Знания		<ul style="list-style-type: none"> Познава свойствата и състава на основните видове нишки и прежди, използвани в плетачеството Запознат е с технологичните изисквания за обработка(пране, сушене, гладене) на видовете нишки и прежди
Умения		<ul style="list-style-type: none"> Различава основните видове нишки и прежди Изброява основните видове нишки и прежди, използвани в плетачеството
Компетентности		-
Резултат от учене 7.2.		Познава видовете плетки
Знания		<ul style="list-style-type: none"> Познава структурните елементи на видовете плетки – бримка, свивка, наметка и др. Запознат е с професионалните термини, които се използват при изработване на плетива
Умения		<ul style="list-style-type: none"> Различава структурните елементи на видовете плетки Спазва професионалната терминология, използвана при изработване на плетива
Компетентности		-
Резултат от учене 7.3.		Разчита графичните означения в схемите на видовете плетки
Знания		<ul style="list-style-type: none"> Познава графичните означения на структурните елементи на видовете плетки – лицева и опакова бримка, наметка и др. Запознат е със схемите и инструкциите за основните видове плетки

Умения	• Различава схемите на различните видове плетки
Компетентности	• Способен е самостоятелно да разчете схеми за различни видове плетки
Резултат от учене 7.4.	Изработва мостра за плетеното изделие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните цветови гами и възможности за цветови комбинации • Познава основните бримкообразуващи елементи (куки , игли) и начините на заплитане • Познава зависимостта между номера на иглите и дебелината (линейната плътност) на преждата • Запознат е с технологичните изисквания за обработка (пране, сушене, гладене) на мострата от еднакви или от различни по цвят и състав прежди
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира подходящи игли според дебелината на преждата • Изплита мостра от еднакви или от различни по цвят и състав прежди по схема или инструкция • Спазва технологичните изисквания за обработка на мострата – ръчно или машинно изпиране, сушене, гладене
Компетентности	• Способен е да изработи мостра от еднакви или от различни по цвят и състав прежди според технологичните изисквания
Средства оценяване:	<p>за Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тест/Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическа задача
Условия провеждане оценяването:	<p>за За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>на За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебна работилница/Производствен участък или ателие
Критерии оценяване:	<p>за За средство 1:</p> <p>Демонстрира основни теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основните видове нишки, прежди и плетки; • обработката на видовете мостри. <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява вярно и точно практическа задача по задание, свързана с изработване на мостра за плетено изделие

ЕРУ 8

Наименование единицата:	на	Изработва ръчно плетено изделие с 2 и 5 игли
Ниво по НКР:		2
Ниво по ЕКР:		2
Наименование професията:	на	<u>Плетач</u>
Ниво по НКР:		2
Ниво по ЕКР:		2
Резултат от учене 8.1.		Изплита детайли за плетено изделие с 2 и 5 игли
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Познава кройки, използвани при изработване на плетени изделия • Познава начините на заплитане с 2 и 5 игли на първа и последна бримка в реда

		<ul style="list-style-type: none"> Познава начините за заплитане с 2 и 5 игли на първия и последния ред от изделието
Умения		<ul style="list-style-type: none"> Плете равномерно с постоянно опъване на нишката определения брой бримкови редове по схема или кройка Спазва условните обозначения в схемата на избраната плетка Спазва размерите на детайлите в съответствие с кройките
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> Спазва технологическите изисквания за ръчно плетене на детайли за плетено изделие с 2 и 5 игли
Резултат от учене 8.2.		Оформя цялостно плетеното изделие
Знания		<ul style="list-style-type: none"> Разпознава по кройки детайлите на плетено изделие – предни части, гръб, ръкав, бие, яка и др. Знае мястото на декоративни елементи върху детайлите на изделието Знае технологията за ръчно плетене чрез окрояване Познава начините за оформяне на пета на чорап Знае видовете ръчни инструменти и съоръженията за влаготоплинна обработка и тяхното предназначение Знае ръчни шевове, използвани за съединяване на детайлите на плетено изделие и пришиване на декоративни елементи
Умения		<ul style="list-style-type: none"> Спазва технологичните изисквания за плетене на облекло чрез окрояване Спазва технологичните изисквания за плетене на чорапи Съединява детайлите ръчно с подходящ шев Пришива копчета, джобове, панделки и други декоративни елементи Спазва технологичните изисквания за влаготоплинна обработка на готовото плетено изделие
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно да изработи по кройки цяло плетено изделие (облекло, чорапи и др.) с 2 или 5 игли като спазва технологичните изисквания
Средства	за	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Тест/Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Практическа задача
Условия	за	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебна работилница/Производствен участък
Критерии	за	<p>За средство 1:</p> <p>Демонстрира основни теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> видове детайли на плетено изделие; койки на видовете детайли на плетено изделие. <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнява вярно практическа задача по предварително дефинирано задание, свързано с цялостно изработване на плетено изделие (облекло, чорапи и др.) с 2 или 5 игли чрез окрояване

Наименование на единицата:	на	Изработва ръчно плетено изделие на 1 игла (кука)
Ниво по НКР:		2
Ниво по ЕКР:		2
Наименование професията:	на	<u>Плетач</u>
Ниво по НКР:		2
Ниво по ЕКР:		2
Резултат от учене 9.1:		Изработва мостра за ръчно плетено изделие на 1 игла (кука)
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете конци (прежди) и инструментите, подходящи за ръчно плетено изделие на 1 кука • Познава условните означения в схемата за плетене на 1 кука • Познава видовете плетки на 1 кука
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява плетка по зададената схема (верижка, нисък и висок пълнеж и др.) • Спазва технологичните изисквания за обработка на мострата – пране, колосване, сушене
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изработи мостра за ръчно плетено изделие на 1 кука според технологичните изисквания
Резултат от учене 9.2:		Оформя цялостно плетеното изделие на 1 кука
Знания		<ul style="list-style-type: none"> • Знае начините за определяне размера на плетеното изделие според зададената схема – видове покривки и шалове • Разпознава по кройки детайлите на плетеното изделие – блуза, жилетка и др. • Знае технологията за ръчно плетене на 1 кука по кройки • Знае начините за съединяване на детайли, ръчно плетени на 1 кука
Умения		<ul style="list-style-type: none"> • Спазва технологичните изисквания за плетене на 1 кука по зададена схема • Спазва технологичните изисквания за плетене на 1 кука по кройка • Съединява плетените на 1 кука детайли с подходящ шев • Спазва технологичните изисквания за влаготоплинна обработка на плетеното изделие
Компетентности		<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да изработи цяло плетено изделие на 1 кука по зададена схема или кройки като спазва технологичните изисквания
Средства оценяване:	за	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Тест/Писмен изпит Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Практическа задача
Условия провеждане оценяването:	за на	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Учебна работилница/Производствен участък
Критерии оценяване:	за	За средство 1: Демонстрира основни теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> • видовете конци (прежди) и инструменти, подходящи за ръчно плетено изделие на 1 кука • начините за определяне размера на плетеното изделие според зададената схема или по кройка

	<p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява точно и вярно практическа задача по предварително дефинирано задание, свързано с изработване на ръчно плетено изделие на 1 кука
--	---

Единици резултати от ученето за специалност „Плетач на столна плетачна машина“ – първа степен на професионална квалификация

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Работи с основни видове столни плетачни машини
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	<u>Плетач</u>
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 10.1:	Извършва предварителна подготовка на столната плетачна машина
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните видове столни плетачни машини и приспособленията към тях • Познава бримкообразуващите детайли и възли на столната плетачна машина • Знае начините за вдяване на иглите на столната плетачна машина в зависимост от вида на плетката • Познава дефектите, които се получават по време на плетене
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Монтира и демонтира периодично столната плетачна машина съгласно приложените инструкции • Почиства периодично столната плетачна машина • Подменя игли • Регулира опъването на нишката • Отстранява дефекти, получени по време на плетене
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да подготви столната плетачна машина за работа • Способен е самостоятелно да обслужва столна плетачна машина
Резултат от учене 10.2:	Извършва предварителна подготовка на материалите за изработване на машинно плетено изделие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава свойствата и състава на основните видове прежди, използвани в машинното плетене • Запознат е с технологичните изисквания за обработка (пране, сушене, гладене) на видовете прежди • Познава видовете плетки • Запознат е с професионалните термини, които се използват при изработване на плетива • Запознат е със схемите и инструкциите за основните видове плетки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Различава основните видове прежди • Изброява основните видове прежди, използвани в машинното плетене • Различава основните видове плетки

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно да разчете схеми и инструкции за различни видове плетки Способен е самостоятелно да извърши предварителна подготовка на материалите за изработване на машинно плетено изделие като спазва стриктно технологичните изисквания
Резултат от учене 10.3:	Изработка мостра за машинно плетено изделие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава основните цветови гами и възможности за цветови комбинации Познава основните бримкообразуващи елементи и начините на заплитане Познава зависимостта между номера на иглите и дебелината (линейната плътност) на преждата Запознат е с технологичните изисквания за обработка (пране, сушене, гладене) на мострата от еднакви или от различни по цвят и състав прежди
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Изплита мостра от еднакви или от различни по цвят и състав прежди по схема или инструкция Спазва технологичните изисквания за обработка на мострата – ръчно или машинно изпиране, сушене, гладене
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е да изработи мостра от еднакви или от различни по цвят и състав прежди според технологичните изисквания
Средства за оценяване:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Тест/Писмен изпит Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Учебна работилница/Производствен участък или ателие
Критерии за оценяване:	За средство 1: <p>Демонстрира основни теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> основните видове настолни плетачни машини (устройство и поддържане и регулиране) материали и инструменти за машинно плетене видовете плетки За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> Изпълнява вярно и точно практическа задача по задание, свързана с предварителна подготовка на настолната плетачна и материалите за плетене

ЕРУ 11

Наименование на единицата:	Изплита на настолна плетачна машина детайли на плетени изделия
Код:	5421402-2
Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Наименование на професията:	<u>Плетач</u>

Ниво по НКР:	2
Ниво по ЕКР:	2
Резултат от учене 11.1:	Оформя детайлите на машинно плетено изделие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава кройки, използвани при изработване на машинно плетено изделие • Разпознава по кройки детайлите на плетено изделие – предни части, гръб, ръкав, бие, яка и др. • Знае технологията за машинно плетене чрез окрояване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва технологичните изисквания за плетене на детайли на облекло чрез окрояване • Спазва технологичните изисквания за броя на детайлите според зададения модел
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да изработи с настолна плетачна машина необходимия брой детайли за машинно плетено изделие според зададената инструкция/зададения модел
Резултат от учене 11.2.	Оформя цялостно машинно плетеното изделие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Знае мястото на декоративни елементи върху детайлите на изделието • Знае видовете ръчни инструменти и съоръженията за влаготоплинна обработка и тяхното предназначение • Знае ръчни шевове, използвани за съединяване на детайлите на машинно плетено изделие и пришиване на декоративни елементи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Съединява детайлите ръчно с подходящ шев • Пришива копчета, джобове, панделки и други декоративни елементи • Спазва технологичните изисквания за влаготоплинна обработка на готовото машинно плетено изделие
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да сглоби машинно плетените детайли в цяло плетено изделие като спазва стриктно технологичните изисквания
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тест/Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебна работилница/Производствен участък
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Демонстрира основни теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • видове детайли на машинно плетено изделие; • кройки на видовете детайли на машинно плетено изделие. <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява вярно и точно практическа задача по предварително дефинирано задание, свързано с цялостно изработване на плетено изделие (облекло, аксесоари, изделия с битово приложение и др.)с настолна плетачна машина

4. Изисквания към материалната база

4.1. Учебен кабинет

В учебен кабинет се провежда обучението по теория на професията.

Основно оборудване – учебни маси, столове, учебна дъска, технически средства и аудио-визуална техника (диапроектор, шрайбпроектор и др.).

Помощно оборудване – шивашки метър, линеал, ножица.

Учебни пособия – табла с мостри на основни, помощни и спомагателни материали, схеми за устройството на различните видове машини за плетене, материали, онагледяващи организацията на работните места по професията и за технологичната последователност на изработване на детайли за плетено облекло и изделия, предназначени за бита, цветови карти на основните цветове гами, каталози от различни по произход преди с описание на състава и свойствата им, схеми на плетки и изделия, инструкции за изпълнението им.

4.2. Учебна работилница/ателие по плетачество

В учебните работилници се провежда обучението по практика на професията. Учебните работилници трябва да осигуряват работни места за всички обучавани, както и работно място за обучаващия.

Основно оборудване – работна маса за извършване на ръчни операции, гладачна маса, парна ютия, манекен, шкафове или хранилище за основни и помощни материали и др.

Помощно оборудване – ножица, шивашки метър, преди, игли, обръчи, куки, игли с големи уши.

За обучение по плетене на настолна плетачна машина обучаващата институция трябва да разполага с машина за всеки двама обучавани, монтирана на подходяща маса/плот.

5. Изисквания към обучаващите

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка могат да преподават лица със завършено висше образование по съответната специалност.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация „учител“, ако са придобили професионална квалификация по професия „Плетач“, професия „Оператор в текстилното производство“, специалност „Плетачно производство“ или професия „Текстилен техник“, специалност „Плетачно производство“, при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.